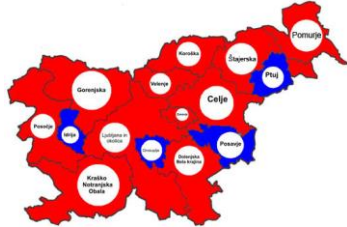

Doma

Čeprav hitro jadramo v jesen, je bil zadnji pravi poletni mesec precej aktiven. Ni nam bilo vroče samo zaradi temperatur. Malo so vročino dvigala tudi dogajanja v politiki. Kdo bo s kom ali kdo bo koga? To je zdaj vprašanje.

Koalicijska pogodba obsega skoraj 40 strani stališč in rešitev, o katerih se je dogovorilo 5 vladnih strank in ena, ki v vlado ni vstopila. Kaj nam prinaša?

- Zdravstvo: treba bo zagotoviti stabilno in dolgoročno vzdržno financiranje ter kakovostno, varno in dostopno zdravstveno oskrbo, hkrati pa jasno ločiti med javnim in zasebnim. Prioriteta bo skrajševanje nedopustnih čakalnih vrst. Pri krajšanju vrst napovedujejo, da bodo najprej izčrpali vse možnosti in kapacitete v javnih ustanovah, šele nato pa vključili koncesionarje ter zasebnike. Vnovično se napoveduje odprava dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, napoved uvedbe zdravstvenega centa na alkohol, tobak in sladke pijače ter napoved povečanja skupnih izdatkov za zdravstvo na devet odstotkov BDP.
- Napovedujejo tudi konec prekarnosti. Enake pravic in enaki pogoji dela in poslovanja za vse. Višja sociala in pravični prispevki. Odpravili bodo prekarnost v javnem sektorju kot zgled zasebnemu. Definicijo delovnega razmerja bi v novi vladi razširili tako, da bo vključevala tudi ekonomsko odvisne osebe (delavce, ki trenutno opravljajo

delo prek pogodb civilnega prava in glavnino dohodka zaslužijo pri enem naročniku).

- V prihodnjih dveh letih nova koalicija načrtuje dvig minimalne plače za 4,5 odstotka vsako leto. Leta 2021 bi začeli uporabljati formulo za izračun minimalne plače, iz definicije minimalne plače bi izločili še preostale dodatke, za agencijske delavce "na čakanju" pa bi uvedli zjamčeno minimalno plačo.
- Nacionalna shema pripravništev, zmanjšanje prekarnega dela med mladimi, spodbujanje rednih zaposlitev in spremembe študentskega dela so tudi med predlogi koalicije. Za ureditev študentskega dela predlagajo, da se uvedejo pravica do malice in plačanega prevoza na delo, obvezna sklenitev pogodbe (pisnega dogovora) o delu, priprava zavoda za zaposlovanje za prevzem nalog posredovanja študentskega dela in preusmeritev koncesij, ki jih zdaj dobivajo študentski servisi (okoli deset milijonov evrov na leto) v sklad za štipendije.
- Pri višini socialne pomoči v koaliciji načrtujejo povišanja, in sicer dvig socialne pomoči na 385 evrov, dvig minimalnega nadomestila za brezposelnost, dvig minimalnega dohodka na 442 evrov do leta 2020 ter njegov vnovični izračun do leta 2021.
- Zbiranje računov za davčne olajšave: uvedena bo (predvidoma) davčna olajšava do pet odstotkov letne dohodninske osnove posameznika za sredstva, vložena na področju kulture, športa, zdravja in obrtniških del na podlagi tehnološke nadgradnje programa "preveri račun" (po načelu

samodejnega pripisa računov k izračunu dohodnine).

- Dolgotrajna oskrba: predlaga se obvezno socialno zavarovanje, katerega nosilec bo ZZSZ. Torej nov prispevek.
- Pokojnine: napoveduje se dvig nadaljevanje reform, ki bi dolgoročno povečala delovno aktivnost in spodbujala varčevanje za upokojitev. Seveda ne manjka ugotovitev, da morajo biti pokojnine dostojne. Ustanovljen bo demografski sklad. Postopno bodo dvignili minimalne pokojnine za polno pokojninsko dobo čez prag revščine (trenutno 613 evrov). Odmreni odstotek za 40 let pokojninske dobe se bo postopno določil v višini najmanj 63 %, obenem se bo priznal višji odmreni odstotek za skrb za otroke. Uveljavitev ukrepa je predvidena z januarjem 2019. Določili bodo letni dodatek v dveh različnih višinah.
- Prevetrili bodo tudi Zakon o delitvi dobička in če se ni zapisalo narobe, zavzemajo se za njegovo obvezno delitev med zaposlene, preučili bodo uvedbo univerzalnega temeljnega dohodka.
- Pogajanja v javnem sektorju bodo nadaljevali, ocenjujejo, da je potrebno odpraviti nepravilne plače do 17. plačilnega razreda. Pogajanja, socialni dialog, sporazumno sprejemanje odločitev prevladujeta povsod.

Načela so nesporno prava, težava pa je v tem, da pogodba ne vsebuje orodij, s katerimi bodo te cilje dosegli. Še najbolj previdni so bili podpisniki pri razbremenjevanju plač, ki bodo, če bodo, razbremenjene, če bo strokovna analiza tako pokazala. Kako pa bodo izvedli reševanje zdravstva, pokojninskega sistema, problema prekarnosti, podhranjenih inšpekcij, plačnega modela v javnem sektorju in še bi lahko naštevala, tega pa koalicijska pogodba ne razkrije.

Sprememba zakona o minimalni plači z določitvijo nove definicije je že vsaj 5 let stalna zahteva sindikatov. Izločitev dodatkov iz

minimalne plače in njen dvig na raven minimalnih življenjskih stroškov je ne le politična, ampak dejanska nuja, zato tako usmeritev seveda pozdravljamo.

Tudi spodbujanje mladih in stimulacija delovne aktivnosti npr. sta v načelu dobra ukrepa, manjka pa izvedbeni predlog. Če se bo to dogajalo z ukinjanjem možnosti izobraževanja ali uvajanjem šolnin, potem to ni dobro, ravno tako bi lahko zgolj podaljševanje delovne dobe ali starosti bil negativen ukrep.

Prekarnost bo treba odpravljati tudi v zasebnem sektorju in tu zglede javnega ne bo edini način. Prekarnost je v bistvu zloraba zakonodaje, zanimivo je, da jo tako prostodušno priznavajo s koalicijsko pogodbo.

Spremembe, ki se obetajo na področju delovnopravne zakonodaje, naj bi šle v smeri lažjega prilagajanja delodajalcev hitrim spremembam v poslovnem okolju ob hkratni vzpostavitvi mehanizmov ustrezne varnosti delojemalcev s postopno izenačitvijo pravic vseh oblik dela v smeri varne prožnosti. (?) V kolikor je pod zgornjo zavezo mišljen že nekajkrat prežvečeni razlog odpovedi brez razloga, bomo temu spet nasprotovali. Treba bo počakati konkretne rešitve, med katerimi pa pričakujemo, da bo tudi več nadzora, ostrejša kazni za kršitelje, možnosti dragih enostranskih odpovedi, ki jo lahko da delavec, bolj enostavna zakonodaja, ki bo razumljiva tudi posamezniku, ne le odvetniškim firmam in spremembe na področju delovnopravne zaščite, zlasti sindikalnih zaupnikov, kjer zadnje čase opažamo milo rečeno, deviantno obnašanje posameznih delodajalcev.

Sindikati bomo aktivni, to smo že napovedali. Po svojih najboljših močeh bomo skušali vplivati na to, da bo prihodnost večine čim lepša.

Zavijajmo rokave!

Prvi dnevi meseca avgusta so bili za večino še precej počitniški, v drugi polovici smo bili že aktivni.

V soboto, 25.8.2018 smo organizirali 11. državno prvenstvo SKEI v lovu rib s plovcem – memorial Franca Trbuca.

Velenjčani so kljub deževju pripravili odličen dogodek in tekmo regularno speljali do konca.

Zmaga je ostala doma.

Udeležencem, še posebej zmagovalcem, iskreno čestitamo!

[Rezultati in foto utrinki so objavljeni na spletni strani.](#)

Tradicionalno smo se podali na dvodnevni pohod. Cilj 25 udeležencev pohoda je bil Krn. Prav vsi smo zmogli kondicijsko precej zahteven pohod. Vzdušje je bilo odlično, vreme idealno.

[Utrinke s pohoda](#) najdete na spletni strani in na našem [Facebook profilu](#).

Ekonomski podatki

I-V 2018/I-V 2017 se je slovenski izvoz povečal za 11,0%, uvoz pa za 10,8%, pokritost uvoza z izvozom je bila 102,1.

Cene kmetijskih pridelkov so bile v maju 2018 povprečno za 6,6% višje kot pred letom dni, od tega so bile cene rastlinskih pridelkov višje za 23,8%, cene živali in živalskih proizvodov pa so bile višje za 0,8%.

Povprečna bruto plača za maj 2018 je znašala 1.663,23€ in je bila nominalno za 3,1% višja kot pred letom dni (realno višja za 1,1%), neto pa

1.077,77€ in je bila nominalno višja za 2,6% (realno pa za 0,6%). V zasebnem sektorju je bila povprečna bruto plača 1.534,28€ in je bila nominalno višja za 3,7% (1,7% realno), neto pa 999,08€ in je bila nominalno višja za 3,1% (oz. 1,1% realno).

Predpisana obrestna mera zamudnih obresti od 1.7.2018 dalje znaša 8,0%.

Število delovno aktivnih oseb se je maja 2018/maj 2017 povečalo za 3,0% na 872.266 oseb ali za približno 25.500 oseb.

V obdobju maj 2018/maj 2017 se je v Sloveniji industrijska proizvodnja povečala za 7,3%, v predelovalnih dejavnostih se je povečala za 7,9%, v C/24-proizvodnja kovin se je povečala za 7,5%, v C/25-proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav se je povečala za 3,9%, v C/26-proizvodnja računalnikov, el. in opt. izdelkov se je povečala za 26,5%, v C/27-proizvodnja el. aparatov se je povečala za 1,1%, v C/28-proizvodnja dr. strojev in naprav se je povečala za 13,0%, v C/29-proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic se je povečala za 29,6%, v C/30-proizvodnja drugih vozil in plovil se je povečala za 21,3%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav se je povečala za 16,8%.

V prej navedenem obdobju se je prihodek od prodaje v industriji realno povečal za 8,7%, v predelovalnih dejavnostih se je povečal za 8,9%, v C/24-proizvodnja kovin se je povečal za 3,9%, v C/25-proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav se je povečal za 4,1%, v C/26-proizvodnja računalnikov, el. in opt. izdelkov se je povečal za 22,8%, v C/27-proizvodnja el. aparatov se je povečal za 0,8%, v C/28-proizvodnja drugih strojev in naprav se je povečal za 12,3%, v C/29-proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic se je povečal za 30,5%, v C/30-proizvodnja dr. vozil in plovil se je povečal za 22,0%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav se je povečal za 18,1%.

V prej navedenem obdobju so se zaloge industrijskih proizvodov povečale za 8,0%, v predelovalnih dejavnostih so se povečale za 8,4%, v C/24-proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav so se povečale za 9,2%, v C/25-proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav so se povečale za 8,7%, v

C/26-proizvodnja računalnikov, el. in opt. izdelkov so se povečale za 27,7%, v C/27-proizvodnja el. aparatov so se povečale za 6,3%, v C/28-proizvodnja drugih strojev in naprav so se povečale za 10,5%, v C/29-proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic so se zmanjšale za 7,8%, v C/30-proizvodnja drugih vozil in plovil so se zmanjšale za 7,3%, v C/33-popravila in montaža strojev in naprav so se povečale za 10,6%.

Cene industrijskih proizvodov so se v juniju 2018 v primerjavi s prejšnjim mesecem zvišale za 0,3% oz. za 2,4% v primerjavi z junijem 2017: od tega so se cene proizvodov prodanih na tujih trgih povišali za 2,6%, na domačih trgih pa za 2,2%.

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov je bila v juliju 2018 za 3 odstotne točke nižja kot v prejšnjem mesecu, glede na lani pa je bila višja za 2 odstotni točki in za 18 odstotnih točk višja od dolgoletnega povprečja. Namen potrošnikov o večjih naložbah: 10% jih namerava kupiti osebni avto, 3% stanovanje in 21% izvesti prenovu stanovanja.

Vrednost kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih je bila julija 2018 za 3 odstotne točke nižja na mesečni in letni ravni (najnižja vrednost v zadnjih 2 letih). Poslabšala sta se kazalnika naročila in pričakovana proizvodnja. Izkoriščenost proizvodnih kapacitet je bila 84,8% (več kot 80% je bila v 63% podjetij), glavni omejitveni faktor ostaja pomanjkanje usposobljenih delavcev. Gospodarska klima se je julija 2018 poslabšala na mesečni ravni za 2,5 odstotne točke, na letni ravni pa za 1,2 odstotne točke.

Mesečni TOM ostaja v juliju 2018 na nivoju 0,2%, letni TOM pa se je znižal na 2.36%.

Cene uvoženih proizvodov so se v juniju 2018 na mesečni ravni povišale za 0,8%, na letni ravni pa za 3,8%: cene proizvodov, dobavljenih iz držav evrskega območja so bile višje za 4,6%, iz zunaj evrskega območja pa za 2,9%.

V juliju 2018 je bila -0,9% deflacija. Letna inflacija VII 2018/VII 2017 je bila 1,9%, I-VII 2018 je bila inflacija 1,1% in povprečna letna VII2018-VIII2017/VII2017-VIII2016 je bila 1,5%.

Poslana strokovna gradiva

- Produktivnost
- Plače za maj 2018
- Sindikalna lista za julij 2018
- Novi avtonomni delavci so že tudi v Sloveniji

Iz Uradnih listov RS:

- Št. 52 z dne 27.7.2018: osnovni minimalni dohodek od 1.7.2018 dalje znaša 392,75€.

Aktivnosti sindikalnih podružnic

- Skupina TALUM, Kidričevo: pogajanja za dodatno povišanje osnovnih plač

Mednarodno

Ker so na Nizozemskem zastala pogajanja v kovinski in elektro industriji, so v juniju 2018 začeli z industrijskimi akcijami (protesti in stavke).

5 udeležencev smo imeli na mednarodnem izobraževalnem seminarju Dunajske memorandumske skupine v Bad Hofgasteinu ([posebno poročilo in na razpolago gradiva](#)).

Bi želeli vedeti več?

[Naročite se na naše e-novice.](#)

Spremljajte nas tudi na:

